

Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto nuomonė „Europos asmens priežiūros, kūno higienos ir kosmetikos gaminių gamybos sektoriaus stiprinimas“

(nuomonė savo iniciatyva)

(2017/C 034/05)

Pranešėja: **Madi SHARMA**

Bendrapranešėjis: **Dirk JARRÉ**

Plenarinės asamblėjos sprendimas	2016 1 21
Teisinis pagrindas	Darbo tvarkos taisyklių 29 straipsnio 2 dalis
	Nuomonė savo iniciatyva
Atsakingas skyrius	CCMI
Priimta skyriuje	2016 9 28
Priimta plenarinėje sesijoje	2016 10 20
Plenarinė sesija Nr.	520
Balsavimo rezultatai (už/prieš/susilaikė)	181/1/1

1. Išvados ir politinės rekomendacijos

1.1. Europai visada tekdavo pagrindinis vaidmuo asmens priežiūros, kūno higienos ir kosmetikos gaminių gamybos, inovacijų ir vystymo srityje. Pastaruoju metu dėl pasaulinės konkurencijos ir sąlygų, kuriomis neatsižvelgiama į inovatyvių technologijų spaudimą ir komercinę konkurencingumo išsaugojimo tikrovę, ji palaipsniui praranda savo pirmaujančią padėtį.

1.2. Šioje nuomonėje apsvarstyta galimybė stiprinti Europos asmens priežiūros, kūno higienos ir kosmetikos gaminių gamybos sektorių, konkrečiai – gaminius, kuriems taikomas Kosmetikos gaminių reglamentas (EB) Nr. 1223/2009. Kosmetikos gaminys – tai medžiaga arba mišinys, skirtas išorinėms žmogaus kūno dalims (epidermiui, plaukams, nagams, lūpoms ir išoriniams lyties organams) arba dantims ar burnos ertmės gleivinei, norint tik arba daugiausia valyti, kvėpinti, pakeisti išvaizdą, apsaugoti, išlaikyti jų gerą būklę arba pašalinti kūno kvapus; medžiaga arba mišinys, skirtas ryti, įkvėpti, švirkšti ar implantuoti į žmogaus kūną, nelaikomas kosmetikos gaminiu.

1.3. Minkštojo popieriaus, plonojo popieriaus ir sanitarinių drabužių sektoriams Kosmetikos gaminių reglamentas netaikomas, tačiau dėl pridėtinės vertės, kurią jie sukuria asmens higienos sektoriuje, jie galėtų būti įtraukti į daugelį rekomendacijų.

1.4. Nuomonė neapima vaistinių preparatų, tatuiruočių, permanentinio makiažo priemonių, grožio paslaugų ir gaminių, naudojamų chirurginių procedūrų metu, nei instrumentų ar gyvūnams skirtų odos priežiūros gaminių. Vis dėlto, didėjant vartotojų susirūpinimui dėl žalingų cheminių medžiagų, EESRK rekomenduoja, kad viskas, kas išvardyta pirmiau, turėtų būti aptarta atskirame dokumente.

1.5. Nors Europos specializuotų įmonių gebėjimas diegti inovacijas yra išpūdingas, pačios inovacijos, todėl ir ES išradimų gamyba bei komercializacija, persikėlė į kitas pasaulio šalis ir sukėlė rimtų ekonominių ir socialinių padarinių. Tinkamomis strategijomis sukūrus didelio poveikio aplinką, kurioje, atsižvelgiant į aukštųjų biotechnologijų pažangą, būtų galima išplėsti Pramonės 4.0 teikiamas galimybes, bus smarkiai prisidedama prie į kitas šalis perkeltos pramonės sugrąžinimo ir naujų gaminių kūrimo.

1.6. EESRK pateikia šias konkrečiam sektoriui skirtas rekomendacijas, pripažindamas, kad sektorius jau yra tinkamai reguliuojamas, siekiant užtikrinti vartotojų apsaugą ir saugą; manoma, jog papildomi teisės aktai nereikalingi, tačiau turėtų būti svarstoma galimybė didinti skaidrumą:

- didesnė gyvybės mokslų ir antropologijos inžinerijos ir grožio bei asmens priežiūros gaminių sektoriaus konvergencija,
- geresnis didelių ir mažų įmonių bendradarbiavimas, taip pat biotechnologinių tyrimų srityje,
- strategijos, kuriomis sutrumpinamas laikotarpis, per kurį novatoriškos MVĮ negauna pelno,
- geresnis rinkos tyrimas ir žinių sklaida tarp suinteresuotųjų subjektų siekiant skatinti inovacijas kosmetikos srityje ir individualizaciją,
- užimtumo galimybių inovacijų ir naujų produktų kūrimo srityse didinimas,
- išteklių ir atliekų valdymo strategijos siekiant ekologinio tvarumo ir žiedinės ekonomikos,
- svarbus prioritetas bandymų su gyvūnais alternatyvų tyrimams, taip pat pasitvirtinusių alternatyvių metodų įteisinimas,
- plačiai taikomi biologinės įvairovės apsaugos reikalavimai, čiabuvių intelektualinės nuosavybės teisių užtikrinimas ir sąžiningos prekybos principų laikymasis,
- naujos koncepcijos, susijusios su naudotojų grupių ir vartotojų įtraukimu pradedant naujų produktų kūrimu ir baigiant vertinimu,
- tarptautinio bendradarbiavimo peržiūra siekiant didinti ES standartų prieinamumą, suderinimą ir propagavimą visame pasaulyje siekiant kovoti su sukčiavimu.

2. Asmens priežiūros gaminių sektoriaus apžvalga

2.1. Kosmetikos ir asmens priežiūros gaminiai – 500 mln. visų amžiaus grupių Europos vartotojų būtiniausios kasdienės prekės. Tai gaminiai nuo kasdienės higienos priemonių, kaip antai muilo, šampūno, dezodorantų ir dantų pastos, iki prabangių kosmetikos prekių, kaip antai kvepalų ir dekoratyvinės kosmetikos priemonių. Paties sektoriaus vertė – **77 mlrd. EUR (2015 m.), tai vienas iš nedaugelio sektorių, kurio nepaveikė pasaulinė finansų krizė.** Europa yra įsitvirtinusi kaip pasaulinė lyderė šiame sektoriuje ir dominuojanti kosmetikos gaminių eksportuotoja. Prekyba už Europos ribų **2015 m. siekė 17,2 mlrd. EUR.**

2.2. Dėl didelės konkurencijos kosmetikos pramonėje yra svarbus prekės ženklo pripažinimas. Klientų lojalumas priklauso nuo patikimos reklamos, kokybės, saugumo ir naujų produktų kūrimo, – tai galima palyginti su mados pramone, kuri šiuo metu pasižymi kas sezoną kintančiomis tendencijomis.

2.3. Šį sektorių sudaro įvairaus dydžio įmonės, iš kurių – 4 600 Europos kosmetikos pramonės MVĮ. Apskaičiuota, kad MVĮ segmentas sudaro 30 % rinkos, tačiau kai kuriose ES valstybėse šis rodiklis gali siekti iki 98 %. Gaminių asortimentas svyruoja nuo daugiau kaip 20 000 gaminių (didelių įmonių) iki maždaug 160 gaminių (mažesnių įmonių). Didelio kosmetikos gamintojo asortimentą sudaro apie 2 000 ingredientų, MVĮ – 600, o kiekvienos jų asortimentas kasmet papildo maždaug 4 % naujų ingredientų. Šie nauji ingredientai turi didelį poveikį pelningumui ir augimui.

2.4. Šioje vertės grandinėje visoje Europoje – nuo gamybos iki mažmeninės prekybos – dirba mažiausiai 2 mln. žmonių. Vien tik gamyboje 2015 m. dirbo 152 000 žmonių ⁽¹⁾, tarp kurių moterų šiek tiek daugiau (56 %) nei vyrų (44 %). Per pastaruosius penkerius metus šios pramonės šakos tiesioginis ir netiesioginis užimtumas išaugo 2,3 % arba daugiau kaip 39 000 darbo vietų ⁽²⁾.

2.5. Apskaičiuota, kad 2015 m. mokslinių tyrimų ir technologinės plėtros išlaidos sudarė 1,27 mlrd. EUR. Šios išlaidos kiekvienoje šalyje yra labai skirtingos. Šiame sektoriuje dirba daugiau kaip 26 000 mokslininkų, tiriančių naujas mokslo sritis, dirbančių su naujais ingredientais, kuriančių gaminių sudėtį ir atliekančių saugos vertinimus, todėl ES kasmet išduodamas įspūdingas skaičius patentų.

2.6. Europos popieriaus pramonės, ypač plonojo popieriaus pramonės, vertė – daugiau kaip 10 mlrd. EUR per metus, o tai sudaro 25 % pasaulinės plonojo popieriaus rinkos. Augantis tokių kokybiško plonojo popieriaus gaminių, kaip popieriniai rankšluosčiai, nosinės, tualetinis popierius ir kt., yra svarbus pagerėjusios gyvenimo kokybės ir apskritai higienos sąlygų tiek namuose, tiek kitur elementas ir todėl įneša reikšmingą indėlį į asmens priežiūros gaminių sektorių.

2.7. Europos kosmetikos gaminių sektorius ėmėsi iniciatyvos dėl visiško bandymų su gyvūnais kosmetikos pramonės reikmėms uždraudimo, kartu skatindamas inovacijų diegimą ir konkurencingumą. Šiandieninės rinkos dinamiką vienodai lemia sauga ir inovacijos, jai pateikiamos naujos spalvų paletės, konkretiems odos tipams pritaikytos priemonės, priemonės nuo senėjimo ir unikalios formulės. Vartotojai nuolat reikalauja didesnio asortimento, didesnės individualizacijos ir netgi didesnio veiksmingumo. Kad būtų galima veiksmingiau atsižvelgti į naudotojų pageidavimus ir lūkesčius, vartotojų grupės ir organizacijos nuolat įtraukiamos anksčiausiais kūrimo etapais.

3. ES teisės aktai

3.1. Ingredientų stebėsenai ir bandymų kriterijams, įskaitant draudimą atlikti bandymus su gyvūnais, aplinkos apsaugą ir ženklinimą, taikomi ES teisės aktai ir taisyklės. Patekimo į rinką reglamentavimo sistemą, tarptautinės prekybos santykius ir reguliavimo konvergenciją stebi Europos Komisija.

3.2. Kosmetikos gaminių reglamentas, Reglamentas (EB) Nr. 1223/2009, taikomas nuo 2013 m., jis pakeitė 1976 m. priimtą Direktyvą 76/768/EEB. Jo tikslas – suderinti taisykles, kad būtų galima sukurti kosmetikos gaminių vidaus rinką ir užtikrinti žmonių sveikatos aukšto lygio apsaugą.

3.3. Kad ir kokie būtų gamybos procesai ar platinimo grandinės, ES rinkai pateikiami kosmetikos gaminiai turi būti saugūs. Kosmetikos gaminių reglamentas (įskaitant jo priedus) ir jo pakeitimai nustato visoms kosmetikos gaminiuose naudojamoms medžiagoms norminius reikalavimus ir apribojimus. Už kosmetikos gaminių atsakingas asmuo atsako už gaminių saugumą ir privalo užtikrinti, kad prieš tą gaminių parduodant būtų atliktas jo mokslinis ekspertinis saugos vertinimas. Duomenų bazėje *CosIng*, kurioje pateikiama informacija apie kosmetikos gaminiams naudojamą medžiagą ir jų ingredientus, galima lengvai susipažinti su duomenimis apie šias medžiagas. Siekiant užtikrinti aukštą žmonių sveikatos apsaugos ir vartotojų saugos lygį, atsakingas mokslinis komitetas turėtų ypač atsižvelgti į potencialų pavojų tam tikrų profesinių grupių (pvz., kirpėjų ir kosmetologų) sveikatai, kurios kasdien naudoja kosmetikos produktus savo profesinėje veikloje, ir todėl joms daromas didesnis poveikis nei kitiems visuomenės atstovams.

4. Sektoriaus augimo strategijos

4.1. Kad išliktų konkurencingi, gamintojai turi nuolat diegti inovacijas ir taip atrasti naujų ingredientų, panaudoti jau esamus naujoms prietaikoms ir toliau kurti labiau individualizuotus gaminius. Tačiau jie negali veikti pavieniui, todėl Europos Komisija, nacionalinės Vyriausybės ir suinteresuotieji subjektai, pirmiausia vartotojų ir darbuotojų atstovai, turi dirbti kartu norėdami sukurti augimui palankią aplinką.

4.2. EESRK pripažįsta, kad pagrindiniai augimo uždaviniai šiame sektoriuje yra panašūs į keliamus visuose pramonės sektoriuose, ir pateikia šias rekomendacijas būtent dėl asmens priežiūros ir kosmetikos gaminių sektorių:

⁽¹⁾ Eurostatas.

⁽²⁾ Šaltinis: *Cosmetic Europe*.

4.2.1. **Didesnė konvergencija** gyvybės mokslų inžinerijos sektoriuje, įskaitant tarp genomo tyrimų ir grožio paslaugų bei priežiūros sektorių, labiau padėtų įvairinti gaminius. Oda yra didžiausias žmogaus kūno organas, tačiau pastebimai nyksta skirtumas tarp kosmetikos gaminių dermatologinio naudojimo ir gydymo vaistiniais preparatais. Reikia atsižvelgti į tam tikrą poveikį, pavyzdžiui, dirginimą, alergijas ir odos vėžį. Tokios iniciatyvos kaip EIT Sveikata⁽³⁾, apimančios pagrindines sveikatos priežiūros sritis, įskaitant farmaciją, medicinos technologijas, biotechnologijas ir skaitmeninės sveikatos priežiūrą, yra geri bendradarbiavimo pavyzdžiai. Kosmetikos gaminiams užtikrinama geresnė asmens higiena, gerinama savijauta ir (arba) teigiami gyvensenos veiksniai (teigiamas poveikis, kuris nėra pripažintas teisės aktuose, pavyzdžiui, streso mažinimas arba miego gerinimas). Nors kosmetikos gaminiai nėra vaistiniai preparatai, jie paremti sudėtingu odos ir jos paskirties mokslu. Todėl pažanga kitose biologijos mokslo srityse, visų pirma farmacijos pramonėje, gali būti naudinga kosmetikos gaminiams vystyti. Bendradarbiaujant mokslinių tyrimų srityje turėtų būti skatinama daugiau dėmesio skirti gyvensenos ir gerovės gaminių individualizacijai.

4.2.2. **Geresnis** stambių ir smulkių įmonių **bendradarbiavimas**, taip pat sektoriui skirtų inkubatorių⁽⁴⁾ arba klasterių steigimas, galėtų padidinti konkurencingumą ir augimą. Visiems kosmetikos gaminiams prieš juos pateikiant rinkai taikomas mokslinis ekspertinis saugos vertinimas, kuris mažesnėms įmonėms gali būti tiek administraciniu, tiek finansiniu požiūriais suvaržantis. Nors būtina, kad saugos vertinimas išliktų, mažesnės novatoriškos įmonės turėtų pasinaudoti įvairiomis verslo rėmimo priemonėmis, kurios galėtų palengvinti kūrimo laikotarpį, apimančią naujovės įdiegimą ir naujo gaminio kūrimą, ir galutinio gaminio komercializaciją, taip sumažindamos nesėkmės riziką. Tarp tokių priemonių galėtų būti informacijos mainai perduodant technologijas ir žinias; bendradarbiavimas investavimo galimybių srityje; sąnaudų mažinimo analizė ir galimybė pasinaudoti finansavimo šaltiniais⁽⁵⁾. Be to, Vyriausybės turėtų pakeisti savo požiūrį į gamybą, kad būtų remiama vietos gamyba ir darbo vietų kūrimas Europoje.

4.2.3. **Išsamesnis rinkos tyrimas** ir akademinės bendruomenės, pramonės bei vartotojų **teikiama informacija** padidins augimą perduodant žinias. Asmens priežiūros tendencijos juda ekologiškų, natūralių gaminių, nuo UVB ir UAV spindulių apsaugančių, natūralių senėjimą palaikančių gaminių ir gaminių nuo senėjimo linkme ir išplečia inovacijų diegimą. Pastaruoju metu su menopauze ir senėjimu susijusios naujovės atveria galimybę vystyti grožio paslaugų segmentą ir nemažam skaičiui žmonių siūlyti gaminius, kurie padėtų jiems atrodyti ir jaustis geriausiai. Turint omenyje mokslinę ir technologinę pažangą žmogaus genomo iššifravimo srityje bei geresnį genomo įvairialypių funkcijų supratimą ir absoliutų individualumą, kosmetikos pramonės ateitis priklauso nuo ypač pažengusių gaminių personalizacijos. Tyrimai ir investicijos į šią sritį, bendradarbiavimas su medicinos ir akademinė bendruomene yra svarbus šio sektoriaus uždavinys.

4.2.4. **Didesnio darbdavių įsipareigojimo skatinimas**. Kuriant naujus gaminius viena svarbiausių vietų šiame sektoriuje tenka darbuotojams, kadangi jie tiesiogiai dalyvauja visuose proceso etapuose, pradedant gaminio kūrimu ir baigiant vartotojų atsiliepimais. Todėl konsultavimasis su jais, įskaitant vidinio verslumo skatinimą, gali padėti įmonei augti. Galimybės įsidarbinti sektoriuje – nevienodos, o pagerinus komunikaciją, kuria padedama parodyti igūdžius ir kompetencijas, kurių reikia dabartiniu metu ir prireiks ateityje, sektorius taps patrauklesnis. Daugiau kaip 514 000 gyvybės mokslų studentų Europoje⁽⁶⁾ dalyvauja kuriant naujus mokslinius tyrimus ir galimybes stiprinti sektorių bendradarbiavimą. Vėlgi, glaudesnis akademinės bendruomenės ir pramonės bendradarbiavimas galėtų padėti pritraukti platesnį darbuotojų spektrą.

4.2.5. **Mokslinių tyrimų ir technologinės plėtros aprūpinimas**, investicijos, išlaidos MTTP ir saugos nuostatos yra būtinos norint išsaugoti augimą. Būtų galima svarstyti MTTP, patentų registracijos ir naujų produktų kūrimo ES gamybos sektoriuje privačiojo ir viešojo finansavimo mechanizmus.

4.2.6. **Patentų pažeidimai ir prekių klastotės** kelia rimtą pavojų stambių ir mažų ES įmonių pelningumui bei vartotojų sveikatai. 2006 m. suklastoti kvepalai ir kosmetikos gaminiai ES kainavo 3,0 mlrd. EUR prarastų įplaukų. Didesnę prekių ženklų intelektinės nuosavybės apsaugą būtų galima užtikrinti ant gaminio nurodant ir pagaminimo šalį.

⁽³⁾ www.eithealth.eu.

⁽⁴⁾ <http://www.biocity.co.uk/medicity/nottingham>.

⁽⁵⁾ OL C 13, 2016 I 15, p. 152.

⁽⁶⁾ *Euromonitor International*.

4.2.7. **Išipareigojimas reguliuoti remiantis rizika.** Šiuo metu medžiagos reguliuojamos remiantis ne esminėmis jų savybėmis (pvz., dirginimu), o tuo, ar medžiagos savybė faktiškai pasireiškė realiomis naudojimo sąlygomis (pvz., kai naudojamos medžiagos koncentracija yra mažesnė už dirginimo ribą). Toks būdas įmanomas, nes kosmetikos gaminių naudojimas yra tinkamai apibrėžtas ir galima atlikti visapusiškus rizikos vertinimus. Kitokiu požiūriu remiamasi teisės aktuose dėl cheminių medžiagų (kurių paskirtis neapibrėžta), kadangi jie grindžiami esminių savybių sukeliama „pavojumi“. Kad įmonės ateityje galėtų diegti inovacijas ir augti, labai svarbu, kad ES teisės aktuose ir politikoje būtų išsaugotas pavojaus ir rizikos atskyrimas.

4.2.8. **Vietovėms būdingų ingredientų populiarinimas.** Sudarius palankesnes sąlygas tirti ir sertifikuoti regionams būdingus natūralius produktus (pvz., Korsikos šlamutis) taikant saugomą geografinę nuorodą ⁽⁷⁾, būtų galima populiarinti ES regioninius gaminius ir taip skirti daugiau dėmesio vietos prekėms ir amatininkų gaminiams. Šiuo metu natūralių produktų izotopų aptikimas ar laboratorinė analizė verslininkams ir MVĮ yra neįperkama.

4.2.9. **Bandymų su gyvūnais draudimas.** Kosmetikos reglamente nustatytas draudimas atlikti bandymus (draudimas atlikti gatavų kosmetikos gaminių ir kosmetikos gaminių ingredientų bandymus su gyvūnais) ir draudimas prekiauti (draudimas prekiauti ES gatavais kosmetikos gaminiams ir ingredientais, kurie buvo išbandyti naudojant gyvūnus). Panaikinti šio draudimo nepageidaujama. Tačiau gamintojams inovacijų, naujų produktų kūrimo ir eksporto srityje kyla šie uždaviniai:

- **Reguliavimo institucijų pritarimas patvirtintiems alternatyviems metodams.** Keliose saugos tyrimo srityse buvo sėkmingai sukurti ir patvirtinti bandymų nenaudojant gyvūnų metodai (strategijos), jiems pritarė EBPO. Jais galima tiksliai numatyti sudėtingas biologinės sistemos reakcijas, ypač atliekant gatavų kosmetikos gaminių bandymus, taip pat nustatant toksiškumo vertinamąją baigtį, susijusią su ingredientų bandymais. Tam tikrą trūkstantį saugos informaciją taip pat galima pakeisti taikant jau žinomų, chemiškai susijusių ingredientų analogiją arba toksiškumo ribą. Labai svarbu, kad šioms patvirtintiems metodams pritarėtų reguliavimo institucijos, kad pramonė galėtų judėti novatoriško ir bandymų nenaudojant gyvūnų pasaulio link.
- **Moksliniai tyrimai ir technologijų plėtra ingredientų ir gaminių saugos vertinimui gerinti.** Neatliekant bandymų su gyvūnais, vis dar nėra visiškai patikimų *in vitro* bandymų, kuriais būtų galima įvertinti naujų molekulių, pavyzdžiui, esančių apsaugos nuo saulės gaminiuose, saugą. Mokslinius tyrimus, skirtus sukurti saugos vertinimo metodus nenaudojant gyvūnų, turėtų remti tiek privatusis, tiek viešasis sektoriai. Moksliniai tyrimai, atliekami norint suprasti odos biologiją, kad būtų sukurti produktai, užkertantys kelią odos vėžiui arba sumažinantys jo riziką, yra prioritetas, kadangi odos melanomos susirgimų skaičius vis dar auga.
- **Eksportas.** Daugelyje šalių, į kurias eksportuojami Europos kosmetikos gaminiai, siekiant užtikrinti vartotojų saugą gaminius reikalaujama išbandyti su gyvūnais. Todėl esama vieno kitiems prieštaraujančių nacionalinių įstatymų, o įmonėms kyla didelių sunkumų. Turėtų būti deramasi dėl pasaulinių susitarimų šiuo klausimu.

4.2.10. **Išteklių ir atliekų tvarkymas.** Augantis gyventojų skaičius, didėjantis vartojimas ir išteklių, ypač vandens, išekvojimas kelia tiek vartotojų, tiek pramonės susirūpinimą dėl tausaus vartojimo ir įmonių socialinės atsakomybės. Aplinką tausojančių gaminių gamyba pagal išteklių ir atliekų tvarkymo reikalavimus laikoma sektoriaus prioritetine sritimi. Komisijos žiedinės ekonomikos dokumentų rinkinys ir „Cosmetics Europe“ „Gairės kosmetikos įmonėms, ypač MVĮ“ (angl. „Guidelines for Cosmetic Companies, especially SMEs“) (2012 m.) yra naudingi, tačiau, kadangi svarbios problemos išlieka, dar reikia nuveikti daug daugiau. Sektoriui reikalingų išteklių apsauga yra glaudžiai susijusi su būtinybe saugoti biologinę įvairovę, kuri yra dabartinės ir būsimų kartų bendras turtas. Naujų produktų paieška neturėtų būti vykdoma čiabuvių ir jų intelektualinės nuosavybės sąskaita. Sektoriuje veiklą vystančioms įmonėms yra tikslinga ir būtina laikytis sąžiningos prekybos principų ir ekologiško elgesio kodekso. Ne mažiau svarbus yra ir vartotojų elgesys – jie turėtų nepritari produktams, kurių gamyba neatitinka tvaraus vystymosi principų.

⁽⁷⁾ http://ec.europa.eu/agriculture/quality/schemes/index_en.htm.

4.2.11. **Didesnis skaidrumas.** Rinkos priežiūra labai svarbi užtikrinant vartotojų apsaugą. Jei nacionalinės vartotojų institucijos, vartotojų organizacijos, naudotojai ir sveikatos priežiūros specialistai aktyviau bendradarbiautų tarpusavyje nacionaliniu lygmeniu, padidėtų vartotojų pasitikėjimas ir skaidrumas. Konsultacijos su suinteresuotaisiais subjektais turėtų vykti per visą produktų kūrimo ir inovacijų diegimo laikotarpį. Pranešimas apie gaminius RAPEX sistemoje sudaro vartotojams galimybę reikalauti didesnės saugos visoje tiekimo grandinėje, tačiau jie primygtinai reikalauja, kad apie rimtą pavojų būtų pranešta kuo anksčiau. Vartotojai tvirtina, kad reikalingas didesnis skaidrumas:

- Geresnis esamų teisės aktų vykdymo užtikrinimas ir aiškesnis saugos vertinimas, kad būtų išsaugotas vartotojų pasitikėjimas gaminių sauga, kartu didinant atitikties Kosmetikos gaminių reglamentui lygį; tai apima ir išsamesnę bei lengvai įskaitomą informaciją, kaip naudoti gaminius ir kokių tikslų.
- Reikalingas reklamos skaidrumas reklamuojant gaminius redakcinėse skiltyse (angl. *advertorial*) ir gaminių reklamose, kad būtų užkirstas kelias vartotojų klaidinimui. Reklama yra sunkiai įperkama mažesnėms įmonėms. Mokama reklaminė medžiaga turi būti aiškiai pažymėta, įskaitant gaminių, kurie, nors pažymėti skirtingais prekių ženklais, kartais būna tos pačios įmonės, palyginimus.
- Dėl ekologiškų produktų Kosmetikos gaminių reglamentas nenustato konkrečių taisyklių. Dabartiniu metu nėra jokių ES suderintų taisyklių, kuriose būtų nustatyti ekologiškiems gaminiams taikomi kriterijai, todėl ženklą „ekologiškas“ galima prašyti suteikti ir gaminiams, kurių sudėtyje yra mažai ekologiškų ingredientų. Neįgyvendinus konkrečių rekomendacijų, vartotojai galėtų būti klaidinami, o ES grožio pramonei kiltų pavojus pakenkti savo patikimai reputacijai.

4.2.12. **Galimybės naujose rinkose,** įskaitant orientuotas į tokius naujus vartotojų pirkimo įpročius kaip e. prekyba ir tiesioginis pardavimas, sudaro prielaidą kurti naujus pardavimo modelius lygiagrečiai su tarptautine prekyba. Pradinėse e. prekybos sektoriaus tyrimo išvadose konstatuota, kad pusė apklaustų ES kosmetikos gaminių ir sveikatos priežiūros sektoriaus įmonių nesiverčia tarptautine prekyba. Nors kosmetikos įmonės naudoja skaitmeninės eros privalumus, tačiau jas ir toliau varžo reglamentavimo reikalavimai, kurie dažnai taikomi konkrečioje šalyje, pavyzdžiui, ženklinimas nacionaline kalba, bandymų su gyvūnais įstatymai, kosmetikos gaminių saugos priežiūros reikalavimai.

4.2.13. **Prekybos kliūtys.** ES yra didelis prekybos kosmetikos gaminais perteklius, tačiau Komisija turėtų toliau raginti didinti konvergenciją tokiuose forumuose kaip tarptautinis bendradarbiavimas įgyvendinant kosmetikos gaminių reglamentavimą ir prekybos derybose, kuriose ES reglamentas taptų tarptautine norma. ES Kosmetikos gaminių reglamentas išlieka įkvepiančiu pavyzdžiu vartotojų apsaugos srityje besiformuojančios rinkos ekonomikos regionams (Pietryčių Azijos valstybių asociacijai (ASEAN), Rusijai, Lotynų Amerikai, Kinijai). Taip ES reguliavimo institucijos ir įmonės padėtų pagrindinėse eksporto rinkose kurti reglamentavimo sistemas, kurios iš esmės derėtų su ES sistema.

- Reikalinga **parama reglamentavimo suderinimui**, kad būtų plečiama prekyba vidaus rinkoje. Prekybos kliūtys ES padidėjo dėl to, kad nėra bendros muitinės administracijos. Kiekvienoje valstybėje narėje yra po atskirą įstaigą, atsakingą už ES muitų teisę, kurios nėra vienodai administruojamos. ES klasifikavimo, vertinimo, kilmės ir muitinės procedūrų taisyklės kiekvienoje valstybėje narėje dažnai taikomos skirtingai, nustatytas nevienodas PVM tarifas.
- **Kova su sukčiavimu, klastojimu ir falsifikavimu** importo srityje ir ES – rimtas klausimas. ES šalys privalo bendradarbiauti, keistis informacija ir greičiau veikti užkertant kelią rimtam nepageidaujamam poveikiui, siejamam su kosmetikos gaminių naudojimu. Dėl didėjančio suklastotų ir sufalsifikuotų gaminių skaičiaus, kurį iš dalies lemia augantis importas, taip pat dėl valstybėse narėse esančių ribotų išteklų gaminiams stebėti didėja ir pavojus vartotojų sveikatai.

- **Prekybos susitarimai.** Kosmetikos gaminiai – vienas iš sudėtingesnių skyrių derybose dėl ransatlantinės prekybos ir investicijų partnerystės susitarimo (TPIP). Pasirašius TPIP ir kitus prekybos susitarimus, ES standartai galėtų būti plačiau taikomi skatinant ES pagamintų gaminių patikimumą ir pasitikėjimą prekių ženklais, sudarydami galimybę ES įmonėms patekti į naujas rinkas ir pasiekti daugiau vartotojų.

2016 m. spalio 20 d., Briuselis

*Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto
pirmininkas
Georges DASSIS*
